

KONFISKEERITUD VARA HALDAMISE KORD

I ÜLDSÄTTED

1. Käesolev konfiskeeritud vara haldamise kord (edaspidi kord) reguleerib kriminaal- või väärteomenetluses kohtu või kohtuvälise menetleja otsuse või määrusega konfiskeeritud vara ning riigi omandisse antud vara (edaspidi konfiskeeritud vara) haldamist Politsei- ja Piirivalveametis.
2. Konfiskeeritud vara haldamisel lähtutakse riigivaraseadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest ning sisemistest kordadest.
3. Konfiskeeritud vara käsitlemisel lähtutakse käesolevast korrast ning äravõetud esemete käitlemise korrast, sealhulgas selles sätestatud mõistetest ja esemete hoiustamise reeglitest.
4. Mõisted:
 - 4.1. Hoidja – hoidla ja hoiukoha eest vastutav isik.
 - 4.2. Haldur – logistikabüroo teenistuja, kes haldab konfiskeeritud vara.
 - 4.3. Sõiduk – liiklusregistrisse kantav sõiduk, haagis, väikelaev, jett.
 - 4.4. AKV komisjon – arestitud vara hindamise ja võõrandamise ning konfiskeeritud vara hariliku väärtuse, kasutamisevajaduste ja -võimaluste hindamise komisjon.
 - 4.5. ÜVA – üleandmise ja vastuvõtmise akt.
 - 4.6. Varade grupi teenistuja – logistikabüroo haldustalituse varade grupi PPA varadega tegelev teenistuja.
 - 4.7. DHS – dokumendihaldussüsteem.
 - 4.8. RTIP – Riigitöötaja iseteenindusportaal.
5. Konfiskeeritud krüptovaluuta haldamine, võõrandamine ja sellega tehtavad toimingud viiakse läbi vastavalt äravõetud esemete käitlemise korra lisale 3 „Juhend krüptovääringu tuvastamiseks, hoiule võtmiseks ning toiminguteks konfiskeeritud krüptovaluutaga“.

II VARA VASTUVÕTMINE JA HALDUS

Hoidja ja halduri rollid

6. Hoidja vastutab konfiskeeritud vara vastuvõtmise, säilimise ja väljastamise eest.
7. Hoidjale dokumendihaldussüsteemi (edaspidi DHS) kaudu saabunud jõustunud konfiskeerimise otsuse edastab hoidja konfiskeeritud vara haldurile (edaspidi haldur).
8. Haldur vastutab konfiskeeritud vara arvestuse, käitlemise ja realiseerimise eest.
9. Haldur peab arvestust konfiskeeritud vara üle ühtses elektroonilises registris.

Vara vastuvõtmine

10. Teiselt riigiasutustelt PPA-lt üleantava konfiskeeritud vara korral lisatakse jõustunud konfiskeerimise otsuse juurde ÜVA, kui vara üleandmist tõendav dokument.
11. PPA-le üleantava konfiskeeritud vara ÜVA-le märgitakse järgmised andmed:
 - 11.1. eseme nimetus;
 - 11.2. esemete kogus;

- 11.3. viide otsusele või määrusele, mille alusel esemed üle antakse;
- 11.4. esemete üleandmise koht ja aeg;
- 11.5. üleandja ja vastuvõtja ametinimetused, nimed ja allkirjad.

Elektrooniliste seadmete käitlemine

12. Konfiskeeritud vara kasutusele võtmisel korraldab elektroonilistelt seadmetelt andmete hävitamise logistikabüroo.
 - 12.1. Kui konfiskeeritud elektrooniline seade (näiteks mobiiltelefon, tahvelarvuti või sülearvuti) ei ole kasutajakontost või tootja loodud seadmelukust lahti ühendatud ning see takistab vara realiseerimist, esitab haldur tootjale või tema volitatud esindajale vastava taotluse. Taotlus esitatakse tootja poolt ettenähtud viisil ning sellele lisatakse jõustunud konfiskeerimise otsus avalike andmetega. Haldur järgib konto lahtiühendamise või seadmeluku eemaldamise toimingutes tootja juhiseid.

Sõidukite haldamise erisused

13. Haldur edastab sõiduki konfiskeerimise otsuse Transpordiameti liiklusregistrile, kus tehakse informatiivne märges sõiduki konfiskeerimise kohta.
14. Välisriigi registris oleva konfiskeeritud sõiduki andmed edastab haldur Transpordiametile, kes kontrollib sõiduki liiklusregistrisse kandmise võimalikkust. Sõiduk tuleb enne võõrandamist toimetada Transpordiameti registreerimiseelsesse tehnilisse kontrolli.
15. Logistikabüroo haldustalituse maismaasõidukite grupp kajastab PPA kasutusse võetud konfiskeeritud sõidukid täiendavalt sõidukite haldamiseks ette nähtud infosüsteemis.

III AKV KOMISJON

16. Peadirektori asetäitja varade alal käskkirjaga moodustatakse logistikabüroos vähemalt kolmeliikmeline alaline komisjon (edaspidi AKV komisjon). Komisjon on otsustusvõimeline kui kohal on vähemalt kaks liiget. Komisjoni põhiülesannete hulka kuulub konfiskeeritud vara hariliku väärtuse määramine, selle realiseerimise viisi määramine ning võõrandamise või üleandmise prioriteetsuse seadmine. Komisjon võib otsustusse kaasata asjatundjaid.
17. AKV komisjon analüüsib konfiskeeritud vara kasutuselevõtu vajadust PPA-s, vaatab läbi teiste riigiasutuste, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigi poolt asutatud mittetulundusühingule või sihtasutusele (järgides riigivaraseaduse § 33) põhjendatud taotlused konfiskeeritud vara omandamiseks ja võtab vastu ühe järgnevatest otsustest:
 - 17.1. vara võetakse kasutusele PPA-s;
 - 17.2. vara antakse üle teisele volitatud asutusele Siseministeeriumi valitsemisalas või teisele riigivara valitsejale;
 - 17.3. vara võõrandatakse;
 - 17.4. vara tunnistatakse kõlbmatuks ja korraldab mahakandmise;
 - 17.5. vara tunnistatakse komisjoni otsusega kõlbmatuks ja kantakse maha, kui selle realiseerimine tooks tõenäoliselt PPA-le rohkem kulu kui tulu ning võõrandamine ei ole otstarbekas.

Vara suunamine RTIP-i kaudu võõrandamiseks

18. AKV komisjon otsustab, millised konfiskeeritud varad suunatakse RTIP-i, lähtudes vara seisukorrast, väärtusest ja potentsiaalist ning riigivaraseaduse § 33 eesmärkidest.

- 18.1. Konfiskeeritud vara üleandmisel teistele asutustele järgitakse järgmisi prioriteete: tööalane või ühiskondlik kasu, võttes arvesse tööülesannete kriitilisust (elu/tervise kaitse, avalik kord, riigikaitsefunktsioon);
 - 18.2. kasutuse intensiivsus ja sobivus (st kas ese on tehniliselt ja kulutõhusalt rakendatav),
 - 18.3. ühiskondlik mõju (nt kogukonna turvalisus, sotsiaalne kaasatus, ohvrite abistamine).
 - 18.4. Võrdsete taotluste korral eelistatakse varasemat taotlust.
19. PPA-s mitte tööalaseks kasutamiseks sobivad konfiskeeritud varad lisatakse RTIP varade moodulisse, kui see aitab täita riigivaraseaduse § 33 eesmärki.

Dokumenteerimine

20. AKV komisjoni otsuse kinnitab komisjoni esimees. Otsus registreeritakse DHS-s järjena konfiskeerimise otsusele.
21. Konfiskeeritud relvad, laskemoon, relvade lisaseadmed ja erivahendid edastatakse peadirektori moodustatud relvade ja laskemoona hävitamise ekspertkomisjonile (Politsei poolt hoiule võetud relvade ja laskemoona käitlemise kord, punkt 41) nende säilitamise või hävitamise otsustamiseks.
22. AKV komisjoni tööga seotud olulised toimingud registreeritakse DHS-s, sealhulgas komisjoni otsused, ekspertide kaasamised, teiste asutuste taotlused konfiskeeritud vara saamiseks ning nende menetlemisega seotud põhidokumendid.

IV VARA HINDAMINE

23. Konfiskeeritud vara üleandmisel teisele volitatud asutusele, teisele riigivara valitsejale või vara võõrandamisel selgitatakse välja selle harilik väärtus.
24. Konfiskeeritud vara hariliku väärtuse määrab AKV komisjon lähtuvalt võrreldavatest müügihindadest turul ja see kinnitatakse komisjoni otsusega. Otsus registreeritakse DHS-s järjena konfiskeerimise otsusele.
25. Spetsiifilise vara puhul, millel puuduvad võrreldavad müügihinnad, tellitakse vajadusel hindamisaruanne vastava ala eksperdilt. Hindamisaruanne registreeritakse DHS-s järjena konfiskeerimise otsusele.
 - 25.1. Muuseumitele võõrandatava antava vara puhul ei ole nõutav hindamisaruanne tellimine vastava ala eksperdilt.
26. Komisjoni töösse kaasatav ekspert peab olema erapooletu ning omama vastavat erialast pädevust, sealhulgas võimet hinnata esemete kultuurilist, ajaloolist või mälestusväärtust. Ekspertdina võib kaasata ka asutuse, sh muuseumi, teenistuja, kellel on vastav kompetents ning kelle seotus võimaliku vara saajaga ei mõjuta tema otsustusvõimet ega objektiivset hinnangut. Kaasamine peab olema läbipaistev ja dokumenteeritud.
27. Vara, mille väärtust ei ole võimalik määrata, antakse teisele asutusele üle nullväärtusega.

V PPA-S TÖÖALASEKS KASUTAMISEKS TAOTLEMINE JA VORMISTAMINE

28. Konfiskeeritud vara tööalaseks kasutamiseks taotlemine käib läbi logistikabüroo tugiteenuste portaali, kus on loetelu saadaval olevatest esemetest. Esemete tööalaseks kasutamiseks määramise otsustab AKV komisjon. Erandiks on sõidukid, mille puhul võtab otsuse vastu maismaasõidukite grupp.
29. Konfiskeeritud vara tööalaseks kasutamiseks peab taotluse vormile olema märgitud:
 - 29.1. taotlust esitava struktuuriüksuse nimetus;

- 29.2. struktuuriüksuse juhi nimi;
 - 29.3. taotletavate esemete kogus;
 - 29.4. põhjendus, miks eset on tööalaseks kasutamiseks vaja.
30. Taotluse võtab menetlusse vara haldur.
31. Taotlus suunatakse tugiteenuste portaalis kooskõlastamiseks või tagasilükkamiseks pädevatele isikutele: taotluse esitaja struktuuriüksuse juhile, vara kasutusalale vastavale teenuse omanikule ja logistikabüroo juhile.
32. AKV komisjon kinnitab logistikabüroo tugiteenuste portaalis kooskõlastatud eelotsuse.
33. PPA-le jäetav vara antakse üle seda kasutama hakkavale struktuuriüksusele vastavalt PPA varade haldamise ja arvestamise korrale.
34. Pärast eseme väljastamist vastutavale kasutajale edastab hoidja esimesel võimalusel teavituse varade grupi teenistujale kasutusse võtmise otsuse DHS kaudu teadmiseks infoga, et vara on üle antud ja RelvLogist väljastatud ning Logistikabüroo haldustalitusele konfiskeeritud sõiduki infosüsteemis ja Transpordiametis arvele võtmiseks. Logistikabüroo haldustalitus kajastab PPA kasutusse võetud konfiskeeritud sõidukid täiendavalt selleks ette nähtud infosüsteemis.
35. Haldur kannab DHS-i töövoogu märke selle kohta, et vara vastuvõtja peab lisama resolutsiooni kuupäeva, millal vara füüsiliselt kätte saadi. Sõidukite puhul märkust ei lisata.

VI VÕÖRANDAMINE

36. Konfiskeeritud vara võõrandatakse järgmisel viisil:
- 36.1. avalikul enampakkumisel;
 - 36.2. otsustuskorras (sh tasuta või alla hariliku väärtuse, arvestades riigivaraseaduse §-s 33 sätestatud nõudeid).
37. Konfiskeeritud vara võõrandamiseks valmistab haldur ette:
- 37.1. vara hariliku väärtusega alla 30 000 eurot korral logistikabüroo juhile võõrandamise korralduse.
 - 37.2. vara hariliku väärtusega 30 000 eurot või rohkem korral riigivara valitsejale taotluse vara võõrandamiseks.
38. Konfiskeeritud vara võõrandamise otsus peab sisaldama:
- 38.1. võõrandatava vara kirjeldust;
 - 38.2. võõrandamise õiguslikku alust koos viitega asjakohasele õigusnormile;
 - 38.3. võõrandamise viisi;
 - 38.4. avalikul enampakkumisel võõrandamise korral korraldaja määramist;
 - 38.5. müügi alghinda, kui selle määramine on võimalik ja vajalik;
 - 38.6. otsustuskorras võõrandamisel õigustatud isiku andmeid ja hinna määramise viisi.
39. Vara antakse üle selle hetkeseisukorras. Vara saaja kinnitab allkirjaga, et on teadlik vara seisukorrast ning et vara tagastamine ei ole võimalik.

VII VARA ÜLEANDMINE SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALAS VÕI TEISELE RIIGIVARA VALITSEJALE

40. Konfiskeeritud vara hariliku väärtusega alla 30 000 eurot antakse teisele volitatud asutusele või teisele riigivara valitsejale üle logistikabüroo juhi korraldusega.

41. Konfiskeeritud vara väärtusega 30 000 eurot või rohkem antakse üle riigivara valitseja otsusega. Põhjendatud taotluse Siseministeeriumile valmistab ette haldur.
42. Konfiskeeritud vara üleandja teisele volitatud asutusele või teisele riigivara valitsejale ja ÜVA allkirjastaja on hoidja või haldur. ÜVA registreeritakse DHS-s ja lisatakse järjena konfiskeerimise otsusele.
43. Teine volitatud asutus või riigivara valitseja, kes soovib konfiskeeritud vara tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamise teel saada enda valdusse või valitsemisele, esitab PPA-le selleks kirjaliku taotluse.
44. Asutuste puhul, kes ei kasuta RTIP-i, edastatakse konfiskeeritud vara taotlused ning kogu menetluse käigus vajaminev teave DHS-i kaudu.
45. Taotluses esitatakse vara kirjeldus, kasutamise eesmärk ning põhjendus, kuidas vara kasutamine toetab avalike ülesannete täitmist või avalikes huvides tegutsemist.
46. Taotluse esitamine on eelduseks vara tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandamise otsuse tegemisele vastavalt Riigivaraseaduse § 33 lõikele 1, mille kohaselt võib riigivara tasuta või alla hariliku väärtuse võõrandada, kui see on vajalik muu hulgas riigiasutusele või kohaliku omavalitsuse üksusele nende seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks või kogukonna ühistegevuseks.
47. RTIP-i suunatava vara puhul ei koostata vara korraldust, kui AKV komisjon on RTIP-i lisamise otsustanud riigivaraseaduse § 33 alusel.

Võõrandamine RTIP varade moodulis

48. Haldur laeb RTIP varade mooduli keskkonda ülesse need konfiskeeritud esemed, mille osas on komisjon otsustanud selle tasuta võõrandada.
49. Ülesse laetud vara hoitakse keskkonnas aktiivsena 30 kuni 90 päeva või kuni taotluse laekumiseni.
50. RTIP portaalis taotluste mitte laekumise korral ese võõrandatakse, kantakse maha või hävitatakse AKV komisjoni otsusega.
51. RTIP varade mooduli kasutamisel haldur:
 - 51.1. lisab eseme pärast AKV vastavat otsust;
 - 51.2. peab vara üle arvestust;
 - 51.3. jälgib kasutamisel „Riigitöötaja iseteenindusportaali varade juhendit“.

Konfiskeeritud vara võõrandamine avalikul enampakkumisel

52. Konfiskeeritud vara võõrandamisel avalikul enampakkumisel avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded vara avaliku enampakkumise teade enne enampakkumise toimumist.
53. Konfiskeeritud vara võõrandamine avalikul enampakkumisel viiakse läbi veebipõhises ostu- ja müügikeskkonnas. Avalikuks enampakkumiseks vajalike fotode ja vara iseloomustavate andmete edastamise ostukeskkonnale korraldab haldur.
54. Avalikul enampakkumisel võimaldatakse ostjale konfiskeeritud varaga tutvuda võõrandaja poolt müügiteates määratud ajal ja kohas. Võõrandamisel oleva varaga tutvumist korraldab haldur või hoidja.
55. Alla 5000 eurot väärtusega konfiskeeritud vara võõrandamisel ei sõlmita võõrandamislepingut. Üle 5000 euro väärtusega konfiskeeritud vara võõrandamislepingu sõlmimise korraldab pärast enampakkumise protokolli saamist ja võidusumma laekumist haldur. Sõidukite võõrandamisel sõlmitakse alati võõrandamisleping.

56. Konfiskeeritud vara võõrandamislepingu allkirjastab logistikabüroo juht. Leping edastatakse DHS-s teadmiseks hoidjale ja haldurile.
57. Võõrandatud vara lepingujärgne üleandja ja ÜVA allkirjastaja on hoidja või haldur. Akt registreeritakse DHS-s järjena konfiskeerimise otsusele ja edastatakse teadmiseks konfiskeeritud vara hoidjale.
58. Konfiskeeritud vara haldur edastab sõiduki võõrandamislepingu ja ÜVA Transpordiameti liiklusregistrile.
59. Haldur võib otsustada, milliseid konfiskeeritud esemeid on võimalik ostjale saata pakiautomaadiga, arvestades eseme suurust, kaalu, ohtlikkust ja muid postiteenuse kasutamise piiranguid. Kui ese on sobiv postiautomaadiga saatmiseks, märgib haldur selle kohta vastava teabe avaliku enampakkumise kuulutusse. Postiautomaadi kaudu saatmine toimub ostja kulul.
60. Väärisesemeid, kergesti purunevaid jm sobimatuid esemeid postiteenuse kaudu ei saadeta.

VIII KÕLBMATUKS TUNNISTAMINE, MAHAKANDMINE JA HÄVITAMINE

61. Konfiskeeritud vara tunnistatakse kõlbmatuks ja kantakse maha, kui:
 - 61.1. vara on keskkonnaohtlik, osaliselt või täielikult hävinud, riknenud või muul viisil kasutuskõlbmatuks või võõrandamatuks muutunud;
 - 61.2. vara võõrandamise kulud ületaksid saadavat tulu, mistõttu ei ole majanduslikult otstarbekas vara võõrandada.
62. Konfiskeeritud vara mahakandmist korraldavad PPA peadirektori käskkirjaga moodustatud prefektuuride komisjonid vastavalt PPA varade haldamise ja arvestamise korrale.
63. Mahakantud vara hävitamise või utiliseerimise korraldab logistikabüroo vastavalt äravõetud esemete käitlemise korrale ja viib läbi vastava piirkonna majandustalituse teenistuja.